

— Vit mugu økja útflutningsvirðið av verandi framleiðslu við 50%, t.v.s. til 3.000 mió. kr. Tá svara vit okkara skyldur, kunnu endurnýggja »kapitalapparatið« og sleppa undan teirri umfordeiling, sum liggur í øllum studningsskipanum, ið bert eru gagnligar upp á stytri sikt, og sum í longdini forða fyri, at órationellir partar av vinnuni sleppa at endurnýggja.

Tveir ella fyra seljarar, ið selja bulkvørur til ein ella fáar keyparar í hvørjum landi, greiða tað ikki. Vit skulu nógv longur út í liðini, har eitt stórt tal av seljarum røkkur so nær sum gjørligt til sjálvan brúkaran.

Atli Dam, løgmaður, februar 1987

deildum, divisiónum, útviklingsframtekum, PR-virksemi og lima- og kundarekt, verður hetta mett positivt og mett sum ein ásannan av, at nútíðin krevur so nógv, nógv meira, skal kappingarferið mennast.

Eri sannførdur um tað rætta í hesum útviklingi, hóast eg eisini meti, at alment eftirlit má styrkjast.

At spennan seg út til at klára tað torføra og fjeltáttada er eitt, men at halda, at limirnir og samfelagið eru best farin, um ein letst sum ein kann greiða alt betur enn aðrir og tí onga avmarking skal seta fyri egið virksemi, er eitt annað.

Ein realistisk meting, hvar ein eigur at seta mark, og nær ein eigur at sleppa fastatøkunum á limum sínum, hevði helst verið fyrimunur bæði fyri hesar og felagsskapin sjálvan.

Felagsskapurin hevði tá verið betri til tað, hann er góður til, og limirnir høvdu kent seg eggjaðar til at skapt sær tær umstøður og tær framleiðslur og teir keyparar, sum júst kunnu nektta teirra tørv.

Tørvurin er jú so ymiskur, alt eftir lögum, ráverugrundarlagi og møguleika fyri spesialisering.

Tað, sum eg eftirlýsi, er stutt sagt ein aktiv medvirkan frá Føroya Fiska-

sølu til ta liberalisering og effektivisering, ið hon — sum umboð fyri eitt lutvist privat vinnuliv — skuldi verið fremsti forspákarari fyri.

Svarið: »Tað er fritt at selja, væl at merkja um tú ikki ert limur«, er ikki nektandi.

Tá er framvegis ongin trygd fyri, at hitt besta fæst fyri søluna, og henda forðingin gevur framvegis møguleika fyri rættvísing og órættvísing skuldsættingum um ov stórar sáttmálar, undirbjóðing, líka-sælu við spesialframleiðslur, tá ið hesar telja lítið í krónum og provisjónum o.s.fv.

Vit høvdu mangan í goml-

um døgum, tá Fiskasølan mest tókst við tað, hon var stovnað til — at selja saltfisk fyri limir sínar — stríð um hesar sølur, og hitt almenna gjørdist ofta uppmaður í hesum stríði yvir tey útflutningsloyvi, sum vóru givin ella noktað.

Hesin reguleringsfaktorur nyttar lítið í dag, tí nú fara fram hvønn dag nógvar sølur av nógvum ymsum framleiðslum til nógvar ymsar keyparar.

Summar sølur ber til at fakturera út til Hirtshals og síðani pulja við aðrar, og fyri summar ber til at fara í ráfiskagrunnin eftir tí, sum manglaði í, so skuldu útflutningsloyvini verið eftirlitsfaktorurin, máttu vinnan og hitt almenna úthygt eina mun-

andi størri umsiting fyri at tryggja, at reellir kappingarmøguleikar vóru.

Hetta kann gerast, finst onki alternativ, men persónliga eri eg komin til ta niðurstøðu, at ein verulig liberalisering tænti bæði Fiskasøluni og samfelagnum nógv betri enn verandi skipan, ið fiskasølu-stórin lýsir so:

»Fiskasølan er stór og sterk í nógvar mátar, og finst onki alternativ til hana í dag.«

Er tað so, so eri eg bangin fyri, at tann veruleiki — at Fiskasølan má lita í eyguni, at hon skal selja so og so stórar nøgdir bert fyri at arbeiða undan — ger, at ofta sleppur ein sær

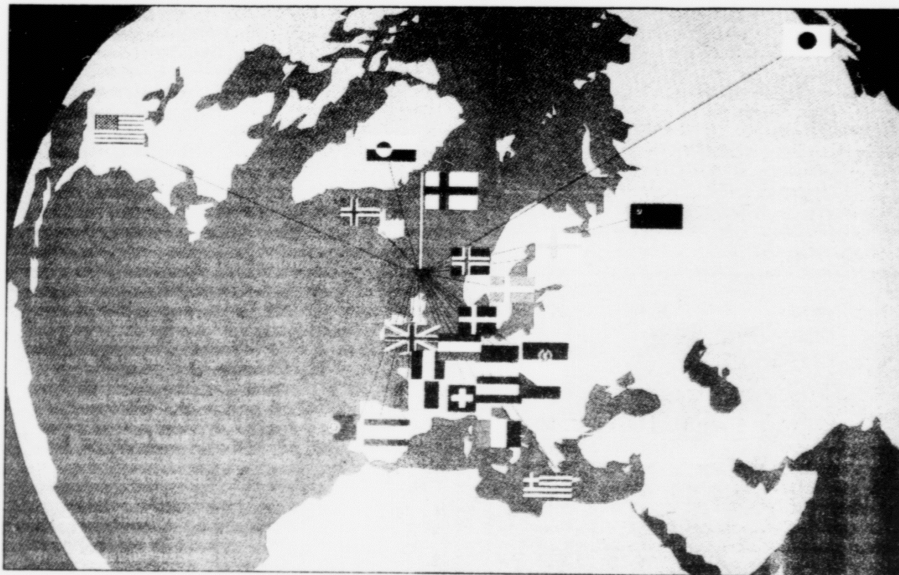
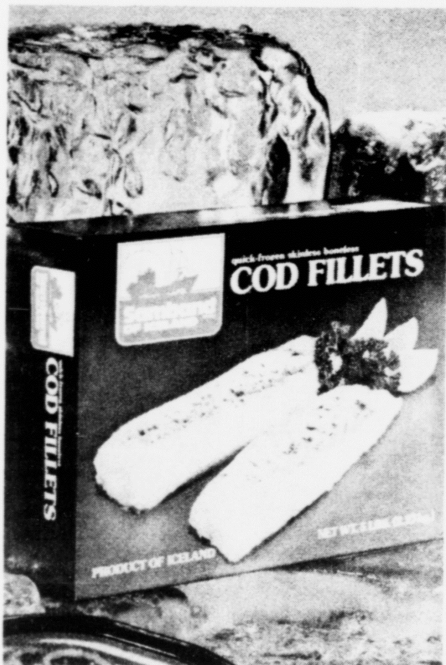
av við vøru, heldur enn at ein selur vøru fyri ein góðan pris.

T.d. má tað vera ein avbjóðing at hava átakið sær at sleppa teim alarum, sum í 1986 gjørdust limir, tí puljussystemið loyvir teim at fáa forskot upp á »ikki-veiddan« fisk, av við stórar nøgdir hvørja viku.

Helst greiðir Fiskasølan hetta væl, men ikki slepst undan, at hinir, sum hildu seg hava góðar sølur undir borði, illteinkja, at hesa vikuna vórðu teir undirbodnir.

Annað dømi talað verður um, er trýstið, sum liggur á av ábyrgdini fyri at selja tær stóru nøgdirnar av saltfiski og teim stóru og langtøkkandi

Framhald á síðu 22

Føroya Fiskasøla hevur ábyrgdina av 80% av okkara sølu, og harvið eisini 80% av tí effektivitetskravi okkara samfelag er undir, skulu vit hava 3.000 milliardir istaðin fyri tær 2.000, vit nú fáa. Eg trúgvi einki uppá, at hesin partur Fiskasøluennar minkaði so øgilla nóg, um vit við aktivari medvirkan frá hennara síðu framdu eina liberalisering, sigur Atli Dam.